

09.09.2026 Nr. 03-01/604

09.09.26 Nr. 02/1-121

**Parlamentul Republicii Moldova
Comisia pentru economie, buget și finanțe**

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (CNPM) își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu amendamentul propus în proiectul *de lege pentru modificarea unor acte normative (privind simplificarea legislației fiscale și vamale) nr. unic 599/MF/2026, care vizează abrogarea scutirii la impozitul pe venit pentru organizațiile sindicale și patronale prevăzut la art. 53³ din Codul fiscal.*

Conform prevederilor art. 296 din Codul civil nr. 1107/2002, din categoria organizațiilor necomerciale fac parte: asociația, fundația și instituția privată.

Art. 297 din Cod stabilește că asociația este organizația necomercială constituită benevol de fondatori, în modul prevăzut de lege, pentru satisfacerea unor necesități necomerciale. Asociația poate avea forma de asociație obștească, cult religios sau parte componentă a acestuia, partid sau de altă organizație social-politică, de sindicat, de patronat, alte forme în condițiile legii. Particularitățile constituirii, ale activității, statutul juridic al diferitor tipuri de asociații se stabilesc prin lege.

Este necesar de menționat că, până în 2007, dreptul la scutire de impozit pe venit a organizațiilor sindicale și până în 2010, în cazul organizațiilor patronale, a fost statuat la art. 52 alin. (1) din Codul fiscal.

Așadar, dispoziția art. 52, alin. (1), lit. c) din Codul fiscal, în vigoare până la 01.01.2007, stabilea expres că „La organizațiile necomerciale scutite de impozit pot fi atribuite: [...] c) *organizațiile sindicale, religioase, asociațiile patronilor, întreprinzătorilor și fermierilor și alte societăți organizate în scopul creării unor condiții favorabile pentru realizarea și apărarea intereselor de producție, tehnico-științifice, sociale și altor interese comune ale agenților economici; [...]*”.

Ulterior, prin Legea nr. 268/2006, Codul fiscal a fost completat cu art. 53³, care reglementează dreptul la scutire de impozit pe venit al sindicatelor, ulterior și prin Legea nr. 108/2009, fiind incluse și organizațiile patronale în redacția articolului dat. Astfel, garanția dată fiind transferată de la art. 52 al Codului fiscal la art. 53³ din același cod.

Este de remarcat că, potrivit prevederilor art.1 al Legii sindicatelor nr. 1129/2000, sindicatele sunt asociații din care fac parte, pe principii benevole, persoane fizice unite după interese comune, inclusiv ce țin de activitatea lor și

constituite în scopul apărării drepturilor și intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale colective și individuale ale membrilor lor.

În aceeași ordine de idei, conform prevederilor art. 3 al Legii patronatelor nr. 976/2000, patronatele se constituie în scopul asistării membrilor acestora în capacitatea lor de patroni prin acordarea de servicii și consultații, protecția drepturilor și reprezentarea intereselor membrilor lor în relațiile cu autoritățile publice, cu sindicatele, precum și cu oricare alte organizații neguvernamentale pe plan național și internațional, în conformitate cu prevederile statutelor proprii și ale prezentei legi.

Astfel, conform cadrului legal menționat, asociațiile sindicale și patronale fac parte din organizațiile necomerciale prevăzute de Codul civil, iar mijloacele acestora sunt utilizate în scopurile prevăzute de statutele lor pentru realizarea funcțiilor lor și respectiv corespund în totalitate cerințelor art. 52, alin. (2) din Codul fiscal.

În același context, vă atragem atenția că veniturile asociațiilor sindicale și patronale provin prioritar din taxele de aderare și cotizațiile membrilor lor și sunt destinate pentru realizarea scopurilor statutare.

În același timp, cotizațiile achitate de membri reprezintă resurse destinate finanțării activităților de reprezentare, consultare și apărare a intereselor colective ale acestora, precum și realizării celorlalte obiective statutare și nu constituie profit distribuit membrilor organizațiilor sindicale sau patronale.

CNPM și CNSM au un rol instituțional distinct în cadrul dialogului social, participând în mod constant la consultarea și elaborarea politicilor publice și la mecanismele de dialog social tripartit. În acest sens, orice măsură fiscală care diminuează resursele destinate exercitării funcțiilor lor statutare poate afecta capacitatea organizațiilor reprezentative ale patronatelor și sindicatelor de a participa efectiv și independent la dialogul social.

În acest context, insistăm asupra restabilirii sindicatelor și patronatelor în lista organizațiilor necomerciale prevăzute la art. 52, alin. (1) din Codul fiscal, prin completarea cu literele a²) și a³) cu următorul conținut:

„a²) asociație sindicală – conform Legii sindicatelor nr. 1129/2000;

a³) asociație patronală – conform Legii patronatelor nr. 976/2000”.

În susținerea amendamentului în cauză, vă comunicăm, inclusiv că Comitetul pentru Libertate sindicală al Consiliului de Administrație al Biroului Internațional a Muncii a specificat că *„Într-un sistem juridic în care înregistrarea unei organizații de lucrători este opțională, actul de înregistrare poate conferi unei organizații o serie de avantaje importante cum ar fi facilități speciale, scutire de impozite, dreptul de a obține recunoaștere ca agent exclusiv de negociere etc. Pentru a obține o astfel de recunoaștere, unei organizații i se poate cere să îndeplinească anumite formalități care nu echivalează cu autorizație prealabilă și care, în mod formal, nu pun nici problema în ceea ce privește cerințele Convenției OIM nr. 87/1948 privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical.”* (a se vedea §269, Culegerea de decizii și principii ale Comitetului pentru Libertate Sindicală al Consiliului de Administrație al BIM, Ediția a IV-a revizuită).

Standardele OIM privind libertatea de asociere, coroborate cu jurisprudența și principiile Comitetului pentru Libertatea Sindicală, recunosc oportunitatea adoptării unor măsuri speciale, inclusiv deduceri fiscale ale cotizațiilor achitate organizațiilor

patronale și celor sindicale, în vederea facilitării dezvoltării organizațiilor patronale și ale lucrătorilor.

În cazul Republicii Moldova, această chestiune a fost examinată în mod expres de organele de supraveghere ale OIM în Cazul nr. 2350, sesizat de CNPM, iar ulterior cadrul fiscal național a fost modificat pentru a permite deductibilitatea cotizațiilor de membru.

Totodată, subliniem că principiile libertății de asociere consacrate de Convenția OIM nr. 87/1948 privesc atât organizațiile lucrătorilor, cât și organizațiile angajatorilor. Din această perspectivă, menținerea unui cadru juridic și fiscal care să permită ambelor categorii de parteneri sociali să își exercite în mod efectiv și independent funcțiile de reprezentare este esențială pentru funcționarea dialogului social.

În speranța că veți da curs solicitării în cauză, vă asigurăm de profundul nostru respect și deschidere spre dialog social în beneficiul tuturor.

În aceste condiții, considerăm că menținerea regimului fiscal aplicabil organizațiilor sindicale și patronale nu trebuie privită ca un privilegiu fiscal, ci ca o măsură care contribuie la păstrarea capacității instituționale și a autonomiei partenerilor sociali, necesare exercitării atribuțiilor prevăzute de lege și participării efective la dialogul social.

De asemenea, ne exprimăm deplina disponibilitate pentru organizarea unei întrevederi în vederea discutării propunerii menționate și a proiectului politicii fiscale pentru anul 2027.

Cu respect,

Igor ZUBCU

Ana GROZA

**președinte al Confederației
Naționale a Sindicatelor din Moldova**

**președintă a Confederației Naționale
a Patronatului din Republica Moldova**